

NADĚJE

Časopis Nadace pro
transplantace kostní dřeně
a Českého národního
registru dárců dřeně

www.kostnidren.cz

Vzpomínky,
které obohacují

str. 2

Dennis se znovu
narodil v únoru

str. 4

Náš registr
se stále
rozzrůstá

str. 11

**Komando,
co velí buňkám
Do boje!**

DMS KOSTNIDREN 30
DMS KOSTNIDREN 60
DMS KOSTNIDREN 90

na číslo **87777**
cena SMS je **30, 60 nebo 90 Kč**
účet nadace: 4343043/0300

MUDr. Pavel Jindra, Ph.D.

Vážené dámy a pánové, shodou okolností jsem před několika týdny zažil dvě události, které mě přiměly zamyslet se nad minulostí i současností Nadace pro transplantace kostní dřeně, respektive Českého národního registru dárců dřeně. Nejprve jsme počátkem října tiskovou konferencí v pražském Obecním domě oslavili 25 let od jejich založení. Při přípravě prezentace na tuto akci jsem procházel historií vzniku celého programu s jeho milníky a znovu jsem si uvědomil, jak klíčová byla pro tento program osobnost primáře Vladimíra Kozy. On sám to celé vymyslel, on to také díky své plíši a vytrvalosti v podstatě sám (aniž bych tím snižoval zásluhu jeho tehdejších spolupracovníků) prosadil a zrealizoval. Tehdy jsem si znovu potvrdil, jak zásadní úlohu při vzniku něčeho nového mají „osobnosti“.

Přibližně 2 týdny poté jsem se zúčastnil tradičního setkání dobrovolných spolupracovníků nadace a registru, konaného netradičně (leč šťastně) na Moravě. Bylo to nesmírně milé a pro mě obohacující setkání s lidmi, kteří nezištně věnují svůj čas a úsilí šíření a podpoře myšlenky a programu dobrovolného dárčovství krvetvorných buněk. A přitom jsem si uvědomil, že jakkoliv jsou v začátcích všeho nejdůležitější osobnosti, tak teprve navazující podpora a spolupráce desítek dalších lidí jsou zárukou dlouholetého fungování každého programu. 25 let fungování Nadace pro transplantace kostní dřeně a Českého národního registru jsou důkazem, že původní myšlenku primáře Vladimíra Kozy vzali za svou a pomáhají jí dále rozvíjet desítky lidí a desetitisíce dárců.

Jim všem patří náš dík a upřímné přání krásného prožití Vánoc a hodně štěstí v roce 2018.

Pavel Jindra

předseda Správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně

Mgr. Daniel Pagáč, MBA.

Vážení přátelé, v letošním roce si připomínáme významné výročí vzniku Českého národního registru dárců dřeně, který před čtvrt stoletím založil dnes již zesnulý primář Vladimír Koza. Za tu dobu k nám do registru vstoupilo téměř 80 tisíc dobrovolníků, krvetvorné buňky byly naším prostřednictvím transplantovány 1500 pacientům – tedy jeden a půl tisíce nemocných leukémií dostalo naději na uzdravení díky naší organizaci.

V roce 2017 se dostalo dárčovství kostní dřeně výjimečného uznání. Nadace Via zaměřená na podporu a rozvoj dobročinnosti v České republice vyhlášovala titul Filantrop dvacetiletí. V obrovské konkurenci, kde nechyběl například ani zakladatel Dobrého anděla, zvítězila a zmíněný titul získala naše spolupracovnice Zdenka Wasserbauerová, která sama přivedla do registru přes 10 tisíc mladých lidí. Blahopřejeme, paní Zdenko, a děkujeme. Vynikající úspěch!

Letos na podzim také vrcholila tříletá spolupráce s motoristickým sportem pod názvem Jedu na dřeň s výsledkem přes dva a půl tisíce nových zapsaných dárců. Originálně vedená kampaň, za jejímž úspěchem stojí především „reklamní inženýři“ Jan Čada spolu s Janou Sklenářovou a nezištná podpora Ivy Cacákové ze společnosti Votum.

Milí přátelé, další rok je už téměř za námi. Přeji vám poklidné předvánoční období, nenechte se dotlačit k neúměrnému stresu a užijte si Vánoce v klidu a míru, jak to má být.

Daniel Pagáč

ředitel Českého národního registru dárců dřeně

Vzpomínky, které obohacují

MUDr. Janu Navrátilovou, vedoucí Koordinačního centra Českého národního registru dárců dřeně, znáte mnozí z vás z nejrůznějších náběrových akcí, při kterých se do registru zapisují noví potencionální dárci. Znáte ji i vy, kteří jste přijeli do Plzně ať před lety, nebo nedávno darovat krvetvorné buňky. Před dvaceti pěti lety byla u toho, když registr vznikl a dodnes si velmi váží toho, že ji primář Vladimír Koza oslovil, aby s ČNRDD při své práci na Hematologicko-onkologickém oddělení FN Plzeň spolupracovala. Poprosili jsme ji o pár vzpomínek:

Z těch začátků mám úsměvnou vzpomínku. Primář Koza neponechal při „rozjezdu“ registru nic náhodě. Všechny kroky a úkoly, kterými nás pověřoval, si zapisoval do notesu a druhý den nás z nich „zkoušel“ při ranním hlášení, zda a jak jsme je provedli. Později, když se přesvědčil, že svou činnost v ČNRDD bereme opravdu vážně a zodpovědně, už notesy odložil. Vždyť těch by bylo!

Vzpomínek za těch dvacet pět let mám velice mnoho. Je úžasné sledovat mladé lidi, kteří se do registru přihlašují, aby někomu neznámému mohli pomoci - i zklamání těch z nich, kteří z nějakého objektivního důvodu zapsaní být nemohou. To že jsou ti mladí lidé, o kterých se říká, že chtějí od života jen brát a dávat nechťejí nic? Setkávám se s těmi, kteří jsou jiní, nezištní a obětaví - a není jich vůbec málo.

Každé setkání s dárce kostní dřeně, který přijel často i zdaleka věnovat k nám do Plzně

krvetvorné buňky, je velký zážitek. Září z nich radost, že mohou pomoci, někteří to vysloví nahlas, jiní nic neříkají, ale je to patrné. Obdivuji je, dárci, kteří po oslovení, že jejich transplantační znaky odpovídají potřebám někoho velmi vážně nemocného, všeho nechají a přijedou. Jsou mezi nimi i lidé velice pracovně vytížení a neváhají, lidé samostatně podnikající, kteří nepřemýšlejí o event. ztrátě zisku, studenti, kteří se tady učí na zkoušky. Byla mezi nimi například také maminka tří dětí, která přijela týden před Vánoci, kdy měla samozřejmě nejvíc napilno s přípravami na svátky a vůbec ji nenapadlo, že by se třeba snažila odběr odložit. Vzpomínám na dárce, který za své poslední peníze zakoupil jízdenku na cestu do Plzně a poprosil nás, zda bychom mu ji mohli hned proplatit, aby měl na cestu zpátky. (Dárci poskytují krvetvorné buňky zdarma, hradíme jim jen cestu). Zapomenout nikdy nemohu na dárce, který při úrazu přišel

Jana Navrátilová s dárce kostní dřeně Michalem Vrabcem

o nohu, a když jsme mu zavolali, také nejen že nezaváhal, ale měl obrovskou radost. Stále si uvědomuji, že moje práce v Českém národním registru je nejen krásná, ale člověka opravdu obohacuje...

Krásné setkání v krásném kraji

CELKEM DO ČNRDD
VSTOUIPILO
JIŽ 76 674 DÁRCŮ
k 22. 11. 2017

Kdyby se měřila pozitivní energie, tak v hotelu Vinohrad v Šidlenech na Kyjovsku by určitě samým nápořem upadla rafička. Setkali se tu totiž spolupracovníci plzeňské Nadace pro transplantace kostní dřeně.

Nejsou jen tak ledající. Za dvacet pět let, kdy byla nadace založena s cílem vybudovat nezástní registr dobrovolných dárců krvetvorných buněk, mají za sebou až neuvěřitelné výsledky. Pomohli pro nadaci získat nezbytné finance, kterými podporuje dárcovství a transplantace krvetvorných buněk, podílí se na vybavení hemato-onkologických center a laboratořů v celé České republice. Přispívá na vzdělávání, rozvoj vědy a výzkumu v oblasti hemato-onkologie a transplantáční medicíny. Podporuje pacienty, kteří se díky své nemoci dostali do tíživé životní situace. Spolupracovníci pomohli pro Český národní registr dárců dřeně získat tisíce potenčionálních dárců, z nichž už mnozí zachránili životy u nás i daleko ve světě. V plzeňském registru je jich v současnosti zapsaných přes 76 tisíc.

A protože to dělají nezištně, rozhodlo vedení nadace a registru, s pomocí jednoho sponzora, že jim k pětadvacetiám poděkuje pobyt v krásném prostředí, kde se do-

zví všechny novinky programu transplantací kostní dřeně, vymění si zkušenosti a více se vzájemně poznají.

Byla tam například Jitka Košínová, která podstoupila v roce 2013 transplantaci kostní dřeně kvůli akutní leukémii. Rok nato už se svými přáteli a lidmi po transplantaci dřeně vystoupila na Sněžku a od té doby tam míří každoročně. Boží mýty, že leukémie udělá z pacientů doživotní trosky.

Jitka Košínová s přáteli na Sněžce

Byli tam Zdeněk Švehla a Dagmar Paterová ze Strakonice. On vyléčený pacient a ona dárkyně kostně dřeně. Společně pomáhají Nadaci pro transplantace kostní dřeně mimo jiné tím, že pořádají před Vánoci velmi oblíbený jarmark výrobků, které zhotovily děti a seniři. Výtěžek pokaždé míří na nadační konto.

Na setkání spolupracovníků Nadace pro transplantace kostní dřeně v Šidlenech nechyběla Iveta Hlobilová ze Znojma. Před třemi roky jejich tehdy osmiletému Adámkovi transplantace kostní dřeně zachránila život a ona teď velmi energicky získává nové potenčionální dárcy a finanční prostředky pro nadaci. Pamatujete na Kabelkománii, která vloni proběhla i v Plzni a na dalších místech našeho regionu? Prodávaly se tam kabelky, které už jejich původní majitelky doma omrzely, a výtěžek posílil konto nadace. Tento nápad dostala a pomohla realizovat právě Adámkova maminka.

Samozřejmě nechyběla už skoro legendární spolupracovnice nadace Zdenka Wasserbauerová. Ve svých sedm a sedmdesáti letech stále neúnavně přednáší po školách, píše články, vystupuje v rozhlasu a televizi, komunikuje s úřady, s cílem získat nové potenčionální dárcy. Do Českého národního registru dárců dřeně se jich díky bohu libé činnosti paní Zdenky zapsalo bezmála deset tisíc a řada z nich už pacientům s vážnými chorobami krvetvorby zachránila život. Přijela i Ladka Eichenmannová, která pomáhá získávat nové dárcy a finanční prostředky na Kladensku. Skvělí jsou ale všichni, kdo v Šidlenech byli, i ti, kteří tam být nemohli. Přijet bohužel nemohla Marie Helmová. Vzpomínali jsme na ni, právě ona se tolik zasloužila svými Sluníčkovými sbírkami, které založila a řadu let organizovala, o rozvoj nadace...

Nadace a registr: 1 společný program i cíl již 25 let....

Dennis se znovu narodil v únoru

Na setkání spolupracovníků v Šidlenech přijeli na chvíli také Drahomír a Anna Urcovi z nedalekého Mistřína u Milotic. Chtěli osobně poděkovat pracovníkům a spolupracovníkům nadace a registru za to, že díky programu transplantací kostní dřeně jejich jednadvacetiletý syn žije. Maminka nám pak vyprávěla jeho příběh:

Nejhorší je pro rodiče, když mají nemocné dítě, neumějí a nemohou mu pomoci, dlouho se neví, co mu je, a pak nad jeho životem visí otazník. Náš Dennisek hodně sportoval, hrál fotbal, kuželky, chodil do fitka. Ale kolem šestnáctého roku, to chodil do druhého ročníku SOŠ a SOU automobilní Kyjov, začal být často nemocný a svéděla ho kůže po celém těle. Přitom žádnou vyrážku neměl. Přestože na alergologii nic nenašli, snažila jsem se mu změnit jídelníček, marně. Často stonal, dávali mu jedna antibiotika za druhými, bez výsledku. Jezdili jsme do Kyjova na ORL, kde byl výborný lékař, ale také mu pomoci nedokázal. Potom začal pokašlávat takovým divným kašlem. Měl zvýšenou teplotu, v noci se potil. Snažil se dál sportovat, ale čím dál víc ho přemáhala únava. Pak jednoho dne při tělocviku ve škole zkolaboval. Lékařka nás poslala do ky-

jovské nemocnice, absolvoval rentgen plic a poté CT. To už byl tak slabý, že ho museli položit na postel a dát mu kapačku. Víte, jak mi bylo, když mi řekli, že musíme jet do Brna na onkologii? Jela jsem Denniskovi v slzách pro věci, a když jsem se vrátila, našla jsem ho v slzách taky - lékařka mu řekla, že má nádor na plicích! Přitom se ještě nic nevědělo ...

V osm ráno ten den jsme přišli k naší praktické dětské lékařce a v půl čtvrté nás sanitka vysadila na dětské onkologii v Dětské nemocnici FN Brno. Třásl se mi nohy, ale nemohla jsem dát nic najevo, musela jsem synovi dodávat odvahu.

Ukázalo se, že je to Hodgkinův lymfom. Nejdřív v té nemocnici podstoupil autologní transplantaci svých krvetvorných buněk. Bohužel do půl roku měl nemoc zpátky. To už mu bylo osmnáct let.

Jako dospělého Dennise hospitalizovali na hemato - onkologii Fakultní nemocnice v Brně-Bohunicích. Bylo jasné, že má-li přežít, musí podstoupit transplantaci kostní dřeně od vhodného neznámého dárce. Naštěstí ho

Dennis s Deniskou si užívají společné chvíle.

prostřednictvím Českého národního registru dárců záhy našli a letos v únoru mu životadárné buňky transplantovali. Jsme tolik vděční! Dárci, lékařům... nikdy nemůžeme dost poděkovat prof. MUDr. Jaroslavu Štěrbovi, Ph.D., přednostovi Dětské onkologie Dětské nemocnice FN Brno, MUDr. Jozefu Michalkovi z hematologie v bohunické nemocnici, kteří se našemu synovi tolik věnovali! Sílu Dennisovi dodávala celá rodina i přítelkyně Deniska ...

Novinka při náběru mimo zdravotnické zařízení

ČNRDD POMOHL NALÉZT KOSTNÍ DŘEŇ TAKŘKA **1500** NEMOCNÝM

~ 650 vlastních dárců

~ 850 dovezených ze zahraničí

Český národní registr dárců dřeně přichází s novinkou. Až dosud byly potenčníálními dárčům při náborových akcích i mimo zdravotnická zařízení odebírány do zkumavky 2 ml krve. Přítomen v takovém případě musí být lékař a zdravotní sestry. Nyní je možný velice jednoduchý sčěr sliznice v dutině ústní. Náběrová soustava se skládá ze setu dvou štětčiček a pevné obálky, kam se po sčteru vloží. Transplantační znaky lze zjistit z DNA získané ze slin stejně, jako z krve nově zapsaného potenčníálního dárce krve. Ve zdravotnických zařízeních se bude malá zkumavka krve odebírat dál ...

Učí buňky dál pomáhat

Možná jste právě vy zapsaný jako potencionální dárce krvetvorných buněk v Českém národním registru dárců dřeně. A možná, že jste nedávno své životadárné buňky věnoval neznámému pacientovi s vážnou nemocí krvetvorby. Pokud jste přijel na odběr do plzeňské fakultní nemocnice, pak vás pravděpodobně místní hematologové poprosili, zda kromě kostní dřeně, kterou vám odeberou pro transplantaci, můžete poskytnout ještě její malé množství pro buněčnou imunoterapii, která v některých případech po transplantaci následuje. Tým pracovníků, který se zabývá touto novou, velmi významnou léčebnou metodou ve FN Plzeň, vede doc. MUDr. Daniel Lysák, Ph.D.

Můžete vysvětlit, proč je další léčba po transplantaci krvetvorných buněk nutná?

Léčba pacientů se závažnými onemocněními krvetvorby transplantací kostní dřeně zdaleka nekončí. Mohou se objevit různé komplikace, zejména tak zvaná reakce štěpu proti hostiteli. To znamená, že se transplantované buňky a tedy imunita dárce v různé intenzitě „perou“ s organismem příjemce.

Jak se to projevuje?

Pacienty v takovém případě sužují nepříjemné projevy od kožních vyrážek po závažné problémy jako nechutenství, průjemy, narušení jaterních funkcí. To může ve výsledku výrazně zhoršit kvalitu jejich života po transplantaci. Musí pak dostávat velmi silné léky, které potlačují jejich imunitu, což ale vede k druhotným komplikacím, zejména různým infekcím, často i život ohrožujícím.

A vám se daří nad těmito komplikacemi vyhrávat? Jak?

V laboratoři buněčné terapie Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň jsme hledali

takovou metodu, která by mohla pacientům pomoci i v takových případech, kdy standardní léčebné postupy selhávají. Povedlo se – na světě je moderní, našimi vlastními silami připravovaný léčivý přípravek, tvořený takzvanými mezenchymálními kmenovými buňkami (MSC).

Jakým způsobem je získáváte?

Mezenchymální kmenové buňky se získávají z kostní dřeně zdravých dárců, kteří darují kostní dřeň pro účely transplantace. Ptáme se každého, zda by byl ochotný věnovat její zanedbatelné množství, cca 10-20 ml, na vypěstování mezenchymálních kmenových buněk pro následnou léčbu pacientů s těžkými formami reakce štěpu proti hostiteli. Ještě se nám nestalo, že by některý odmítl. Dárci pomohou tedy dvakrát, jednak „svému“ příjemci kostní dřeně a pak dalším transplantovaným pacientům, kteří jsou léčeni mezenchymálními kmenovými buňkami.

Tyto mezenchymální buňky musí mít také shodné transplantační znaky?

Na rozdíl od transplantace kostní dřeně nemusí mít dárce a příjemce shodné transplantační znaky. Mezenchymální kmenové buňky od jednoho dárce tedy můžeme dát kterémukoliv pacientovi po transplantaci krvetvorných buněk, a to je obrovská výhoda. Samozřejmě z nich nejdříve musíme připravit léčivý přípravek, který je s různým odstupem po transplantaci podán pacientovi formou infuze do žíly.

Chápu to dobře, že se vždy vyrábějí pro konkrétního pacienta jakoby na „objednávku“ klinických lékařů?

Ano, připravujeme je vždy pro konkrétního pacienta. Celé zpracování, izolace, kultivace, se provádí v naší speciální laboratoři buněčné terapie. Je v ní superčisté prostředí, které odpovídá farmaceutické kvalitě čistoty prostředí. Proto jsme museli získat povolení

Státního ústavu pro kontrolu léčiv jako výrobce léčivého přípravku.

Jak buňky hýčkáte, aby byly tak schopné?

Kultivace probíhá v plochých plastových lahvích, které jsou uloženy ve speciálních inkubátorech, kde je atmosféra s definovaným podílem kyslíku, kysličníku uhličitého a teplotou. Vše se kontinuálně monitoruje. V čistém prostředí se buňky izolují, kultivují a musí se v pravidelných intervalech kontrolovat. Pracovníci, kteří se podílejí na výrobě těchto léčiv, buňky „krmí“ kultivačním médiem, obsahujícím výživné látky a růstové faktory. Během práce na sobě mají speciální obleky, které připomínají skafandry, aby se udržovala čistota prostředí laboratoře. Když buňky narostou do potřebného množství, tak je z lahví uvolníme ven a připravíme z nich dávku, která je potřebná pro léčbu daného pacienta.

Tady buňky hýčkají.

Kolika pacientům jste již takto pomohli?

Léčili jsme už něco přes třicet lidí. Některým to vysloveně pomohlo, u některých tato terapie vedla ke stabilizaci stavu. Zkušenosti, které jsme dosud získali, nás opravňují k tomu, abychom v projektu dále pokračovali. Pomohli jsme nejen pacientům z transplantačního centra v Plzni, ale například také dětskému pacientovi z Kliniky dětské hematologie a onkologie v Motole, či mladému pacientovi z Brna. Oba pacienti leželi ve velmi těžkém stavu na jednotkách intenzivní péče,

Pokračování na str. 6

měli po transplantaci krvetvorných buněk těžkou reakci štěpu proti hostiteli, která je ohrožovala na životě. Podání MSC u obou přispělo k výraznému zlepšení stavu a možnosti propuštění z nemocnice.

Tím jistě úsilí vaší laboratoře o stále úspěšnější výsledky transplantací kostní dřeně nekončí. Čím se zabýváte v současnosti?

Především bychom měli zdůraznit, že se zabýváme řadou dalších aktivit jak z oblasti hematologie, tak v rámci spolupráce s dalšími pracovišti FN Plzeň. Ale máte pravdu, chceme dále pokračovat i v transplantační medicíně. Pacienti po transplantaci kostní dřeně netrpí jen reakcí štěpu proti hostiteli, ale mohou mít řadu jiných komplikací. Velice obávaný je návrat původního onemocnění, leukémie, v nějaké době po úspěšné transplantaci. To nás samozřejmě také hodně trápí, a proto se intenzivně věnujeme přípravě nového typu léčivého přípravku, určeného pro tyto situace.

Jak jste daleko?

Teď jsme ve fázi přípravy klinického hodnocení. Praktické využití předpokládáme ve druhé polovině příštího roku. Administrativní procedury nutné pro získání potřebných povolení od Státního ústavu pro kontrolu léčiv jsou náročné a trvají několik měsíců.

Jako výrobce léčivého přípravku musí mít laboratoř buněčné terapie patřičné povolení od Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Nedávno obdržela rozsáhlý, podrobný a přísný audit, na jehož základě může dál léky vyrábět a věnovat se i vývoji dalšího léčebného přípravku.

Na snímku kolektiv laboratoře v zasetí dokumentů

Kdo všechno je podepsaný pod nepřehlédnutelnými úspěchy vaší laboratoře buněčné terapie?

Náš kolektiv v laboratoři buněčné terapie Hematologicko-onkologického oddělení je relativně malý. Kromě mne je jeho důležitou součástí Mgr. Monika Holubová, Ph.D. (nositelka stipendia Vladimíra Kozy z roku 2016). Ta záhy vyjede na odbornou stáž do Londýna, která ji zas posune dál v našem výzkumu. Do týmu patří také další vysokoškoláci, RNDr. Hana Hermanová, Ph.D.,

Mgr. Radka Boudová, a samozřejmě naše laborantky Jana Vrbová, Monika Benešová, Marta Chudáčková. To, že se podařilo výzkum dovést do praktického konce, je umožněno také šťastnou souhrou, neboť tu máme registr, nadaci a dárce. Výzkum nám pomáhá financovat jak nadace, tak FN Plzeň, která nám zároveň poskytuje technické laboratorní zázemí. A pak máme na našem oddělení skvělý tým lidí, kteří, ať již se na výzkumu podílejí přímo či nepřímo, nám vytvářejí ty nejlepší podmínky k práci.

KRVETVORNÉ BUŇKY DÁRCŮ ČNRDD POMOHLY ZAHRA NIČNÍM PACIENTŮM 4 KONTINENTŮ

Michaela měla jasno: Za kostní dřeň kostní dřeň

Dvaadvacetiletá Michaela Hanková pochází z Nepomuku, města pod Zelenou Horou. Druhým rokem studuje Hotelovou školu v Plzni na Borech, obor kuchař – číšník, se zaměřením číšník – servírka. Ta práce se stala jejím koníčkem. Ráda sleduje barmany v restauracích, jak čepují piva, připravují teplé nápoje a jaký mají přístup ke svým hostům. Mezi své další záliby zařazuje procházky s rodinou, příležitostné hraní tenisu, četbu... A patří mezi ty, kteří bez váhání darovali kostní dřeň.

Proč jsem vstoupila do Českého národního registru dárců dřeně? Hlavním podnětem bylo onemocnění mého tatky (v roce 2013). V první řadě se pochopitelně hledal dárce z nejbližšího kruhu rodiny. Nejprve podstoupil prvotní odběr krve tatínkův bratr (můj strýc). Bohužel se zjistilo, že není vhodný

pro transplantaci kostní dřeně, a tak začalo hledání dalšího, teď už nepřibuzného dárce. Dárce se našel po necelém půl roce od vyřčení diagnózy (na podzim 2013) a vzápětí proběhla transplantace. Lékaři nám tehdy sdělili pouze to, že se jedná o mladíka z Německa.

Vzpomínám si, že nejkrásnější dárek pod vánočním stromčkem byl pro nás tatínek. Byl sice holohlavý a bledý, ale byl s námi, a to bylo nejdůležitější, co jsme si mohli s mamkou a sestrou přát. Dnes je tatka zdravý a opět aktivní jako před transplantací, pravidelně chodí na kontroly a nic nenasvědčuje tomu, že by se mu nemoc mohla vrátit.

Já jsem do Českého národního registru dárců dřeně vstoupila naprosto spontánně na podzim roku 2015. Prostě jsem se jednoho letního rána zaregistrovala přes online registr a na podzim podstoupila vstupní odběr krve a vyplnění dotazníků o svém zdravotním stavu. Po roce a půl (na jaře roku 2017) od prvotního odběru krve mi zavolali, jestli jsem si dárcovství nerozmyslela, a protože samozřejmě ne, zda bych se mohla dostavit do separačního centra ve FN Plzeň. Bez váhání jsem souhlasila a za pár dní jsem se dozvěděla, že jsem jedna z možných dárců. Následovaly další odběry a podrobnější vyšetření, ze kterých vyplynulo, že jsem vhodnou dárcyní pro pána, který je ve stejném věku jako můj tatka.

V polovině června 2017 jsem tedy podstoupila samotný odběr kostní dřeně přes žilní separaci. Nebylo to sice příjemné, (tři hodiny jsem nesměla pohnout s rukama), ale když můžete někomu darovat život, tak jde vše stranou.

Ptáte se, co na to říkali moji rodiče? Ti do poslední chvíle nevěděli, že jsem v nejužším kruhu možných dárců. Dozvěděli se to až ve chvíli, kdy už bylo jisté, že dárcyní budu právě já. Následovaly pochopitelně otázky, jak dlouho jsem v registru, jak dlouho vím, že bych mohla darovat kostní dřeň, a proč jsem vlastně vstupovala do registru...

PROČ? Jednoduchá odpověď. Někdo dobrovolně vstoupil do registru a díky němu se náš tatka uzdravil. Považovala jsem to za „poděkování“, že na oplátku mohu pomoci někomu já. KOSTNÍ DŘEŇ ZA KOSTNÍ DŘEŇ. Podstoupila bych odběr znovu, kdyby to bylo nutné. Zdraví máme přece pouze jedno, a když můžeme někomu pomoci, tak proč to neudělat. Věřím, že každému se dobrý skutek jednou mnohonásobně oplátí.

Největší dárek: odtransplantovaný tatínek

Budoucí možné dárce oslovuje fotbalový míč

Začalo to nevinně. Dnes třináctiletý Matěj Kučera z Miletína se necítil dobře. Bude to chřipka nebo únava z fotbalového tréninku, pomyslel si tatínek Jan. Ukázalo se ale, že to je mnohem, mnohem horší.

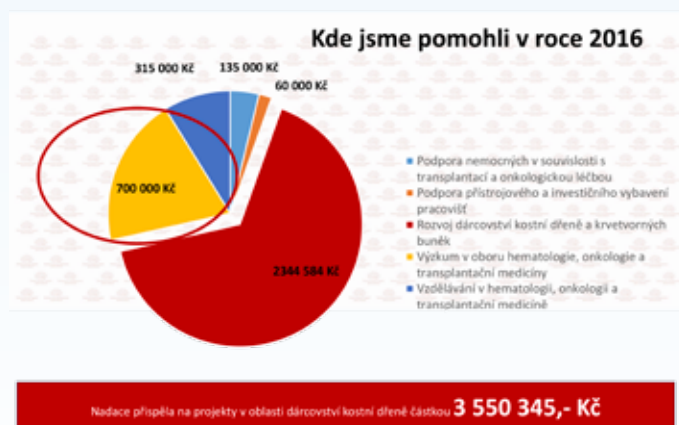
Jan a Matěj Kučerovi s mladými lidmi, kteří se zapsali do ČNRDD v dárcovském centru v Hradci Králové.

Verdikt, který otcovi a synovi naráz obrátil svět vzhůru nohama, zněl chronická myeloidní leukémie. Okamžitě byl hospitalizován v královéhradecké fakultní nemocnici a následně v pražském Motole. Naštěstí byla nemoc podchycena včas a jeho stav je stabilizovaný. Může chodit do školy, na fotbalové tréninky však jen jako divák. K úplnému uzdravení mladého nadějněho fotbalisty však je nezbytná transplantace kostní dřeně.

Otec, dlouholetý fotbalista a teď fotbalový rozhodčí okresních soutěží, dal do pohybu kampaň, která oslovuje fotbalisty z celé republiky, ale nejen je. Apeluje na lidi do pětaticetilet, aby se zapsali do registru dárců kostní dřeně. Hledá pomoc pro syna, kterého má ve své péči, ale i pro ostatní, kterým mo-

hou životadárné krevní buňky zachránit život. „V našem dárcovském centru jsme do poloviny září z jeho iniciativy zaregistrovali 54 dárců. Většinou je pan Kučera sám k nám dováží, další vstupují na jiných dárcovských centrech,“ říká MUDr. Jitka Černohorská z DC Hradec Králové. Jan Kučera nábory mezi sportovci-fotbalisty, v podnicích jako Auto Škoda, ČEZ, úspěch měl i nábory na horických pivních slavnostech.

Držíme palce Matějovi, aby se pro něj brzy našel dárcé, úplně se uzdravil a mohl zas nazout kopačky, držíme palce i všem ostatním nemocným s vážnými chorobami krvetvorby, aby se i pro ně včas našel dárcé dřeně!

Velká radost nadvakrát

Náboru dárců kostní dřeně se věnuji dvacet let. Začalo to na mém tehdejší pracovišti. Když jsem spolupracovníky oslovila, vysvětlila jim, jak mohou zachránit život někomu vážně nemocnému, vstoupilo jich do Českého národního registru dárců dřeně 300. Velice mne těší, že 5 z nich již životadárné buňky věnovalo.

osob. A já věřím, že i když pplk. Jiří Studničný odchází do Prahy, spolupráce s vyškovskou akademií bude pokračovat, že stejně dobrý kontakt navážeme i s jeho nástupcem, kapitánem Ivanem Michalíkem.

Měla jsem velkou radost hned dvakrát: Jednou, že do registru přibylo tolik potenciálních dárců životadárných buněk, a mám také velmi dobrý pocit z toho, že naši armádu vychovávají tak kvalitní lidi.

Zdenka Wasserbauerová

Měla jsem to štěstí, že jsem byla u toho, když se před devíti lety pan Karel setkal se slečnou Janou v Obecním domě na každoroční akci Poděkování dárcům. Nikdy nezapomenu na její slova „žiji díky vám!“ Snad proto, že znám Jakuba, Tomáše, Nikolku, Janu – mladé lidi po transplantaci, kteří žijí plnohodnotný život, musím v náboru pokračovat, i když jsem dávno překročila sedmdesátku. Někdy se mě ptají, kde beru tolik energie, když jiní v mém věku si jen stýskají a bědují. Myslím, že mi sílu dodává právě ta opravdu smysluplná činnost. Ráda chodím do škol. Oslovuji mladé lidi s tím, že až jim bude 18 let, mohou vstoupit

do registru a možná pak někomu darují život. Vysvětluji jim, že je to dar do budoucna pro ně a jejich kamarády, že je to dar života. A těší mne, jak je to zajímavé.

Letos jsem se šťastnou náhodou přes senátora Ivo Barka dostala k podplukovníkovi Jiřímu Studničnému do Vojenské akademie ve Vyškově. A ten význam dárcovství okamžitě pochopil a zorganizoval náborové akce. Od začátku měl můj velký obdiv – celou problematiku si dopodrobna nastudoval a jeho projev k vojákům byl velmi přesvědčivý. Výsledek? Během čtyř odběrových akcí vstoupilo do ČNRDD přes 600 mladých, zdravých

Nebud' me lhostejní...

Druhou listopadovou neděli bylo živo v lanškrounské farnosti. Po nedělní mši oblíbeného faráře Zbigniewa Czendlika se ve farní klubovně přihlásilo 23 mladých lidí do Českého národního registru dárců dřeně. Pan farář z toho měl radost, stejně jako neúnavná propagátorka dárcovství dřeně Zdenka Wasserbauerová, která akci pomáhala zorganizovat.

Děkuji všem, kteří nebyli lhostejní a vstoupili do registru dárců kostní dřeně. Těm, kteří váhají, bych chtěl vzkázat: neřešme své hříchy a pojďme za pozitivním! Registr je ideální příležitostí. Krásné Vánoce všem!

Zbigniew Czendlik

Neváhali, přijeli a darovali...

... od dubna 2017 do října 2017 krvetvorné buňky neznámému nemocnému. Děkujeme.

Jakub Stejskal
Brandýs nad Orlicí,
okres Ústí nad Orlicí

Michaela Hanková
Nepomuk,
okres Plzeň-jih

Tomáš Kohout
Valašské Meziříčí – Podlesí,
okres Vsetín

Jan Čurda
Dolní Dubňany,
okres Znojmo

Miroslav Hejbal
Bzenec,
okres Hodonín

Vít Fojtík
Uherské Hradiště

Jan Kašparů
Olomouc

Monika Volencová
Dobřív,
okres Rokycany

Zuzana Drázdová
Pištin,
okres České Budějovice

Jaromír Beneš
České Budějovice

Petr Kubíček
Písečná,
okres Ústí nad Orlicí

Marek Soukup
Řepice,
okres Strakonice

Radek Lukeš
Štarnov,
okres Olomouc

Markéta Šestáková
Pernarec,
okres Plzeň-sever

Radim Váňa
Klatovy

Michael Jandák
Kolín

Renata Blahušová
Brno

Dárčovská centra v České republice

Brno – Fakultní nemocnice Brno

Transfuzní a tkáňové oddělení

Jihlavská 20, 625 00 Brno

tel.: +420 532 233 920

Provozní doba: Út, St, Pá: 6.30–11.00 hodin

České Budějovice – Nemocnice České Budějovice, a.s.

Transfuzní oddělení

B. Němcové 585/54, 370 01 České Budějovice

tel.: +420 387 873 345

Provozní doba: Po–Pá: 7.00–11.00 hodin

Hradec Králové – Fakultní nemocnice Hradec Králové

Transfuzní oddělení

Sokolská tř. 581, 500 05 Hradec Králové

tel.: +420 495 833 562

Provozní doba: Po–Pá: 8.00–11.00 hodin

Liberec – Krajská nemocnice Liberec a.s.

Transfuzní oddělení

Baaraova 15, 460 63 Liberec 1

tel.: +420 485 312 289

Provozní doba: Út, Čt: 13.00–15.00 hodin

Most – Krajská zdravotní a.s. Nemocnice Most, o.z.

Transfuzní oddělení

J. E. Purkyně 270/5, 434 64 Most

tel.: +420 476 172 590

Provozní doba: Po–Pá: 8.00–12.00 hodin

Olomouc – Fakultní nemocnice Olomouc

Ústav imunologie

I.P. Pavlova 185/6, 779 00 Olomouc

tel.: +420 602 516 871 (pro dárce)

tel.: +420 585 415 116 (ostatní)

Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin

Ostrava – Fakultní nemocnice Ostrava

Krevní centrum

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba

tel.: +420 597 374 441

Provozní doba: Út, St, Pá: 7.00 - 14.00, Po: 7.00-16.00, Čt: 7.00-18.00

Plzeň – Fakultní nemocnice Plzeň

Hematologicko-onkologické odd., Dárčovské centrum-Separátor

Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň

tel.: +420 377 103 825

Provozní doba: Po–Pá: 9.00–13.00 hodin

Praha – Oddělení hematologie a krevní transfuze,

Ústřední vojenská nemocnice - Vojenská fakultní nemocnice

U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha,

tel.: +420 973 203 217

Po–Pá: 7.00–10.30 hodin

Ústí nad Labem – Krajská zdravotní a.s.,

Masarykova nemocnice, o.z., Transfuzní oddělení

Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí nad Labem

tel.: +420 477 113 453

Provozní doba: Po–Pá: 10.00–13.00 hodin

Prosíme všechny registrované dárce kostní dřeně, aby všechny své osobní změny (bydliště, jméno, telefon, mail) zaznamenali do formuláře pro hlášení změn kontaktu na dárce. Najdete ho na webových stránkách ČNRDD a je univerzální pro všechna dárčovská centra: www.kostnidren.cz/registr/darci/zmena.php

Najít vhodného dárce kostní dřeně je při léčbě leukémie klíčové. Bohužel, každý 4. pacient správného dárce nenajde.

**Co když to budeš právě ty,
kdo může zachránit lidský život?**

Velice si vážíme vaší pomoci.

Děkujeme všem, kteří přispěli finančním darem nebo svou aktivitou podle svých možností.

Pro Nadaci pro transplantace kostní dřeně není žádný dar malý.

Všechny informace o hospodaření naší nadace najdete na

www.kostnidren.cz

Díky neznámé dárkyni si může plnit své sny

Ženské jméno Ingrid je severského původu. Ingrid Beránková Ambruzová, usměvavá křehká blondýnka, jako kdyby vystoupila ze severských bájí. Její příběh je také svým způsobem pohádkový.

Vystudovala pražskou taneční konzervatoř a čtyři roky působila jako baletka v Národním divadle. Představte si, že se po té době rozhodla prkna, která znamenají svět, navíc ve „zlaté kapliče“, opustit! „Samozřejmě, že to nebylo jednoduché. Je to úplně jiný životní styl. Od rána do večera se trénuje, zkouší, vystupuje. Je krásné tančit před diváky, zažít jejich potlesk. Ale ve mně nazrál pocit, že chci v životě zkusit ještě něco jiného, studovat, poznávat svět.“ říká Ingrid.

Cítila, že čím později by se ke změně odhodlala, tím by bylo těžší se ve zcela jiném oboru uplatnit. Zvolila studium práv v angličtině na Anglo-Americké vysoké škole (diplom University of Wales) v Čechách. Tam poznala svého budoucího manžela, tehdy studenta ekonomie. Spolu odjeli do Nizozemska, kde ve studiu pokračovali.

Vrátili se do Čech, vzali se. Ingrid začala pracovat v renomované patentové a licenční kanceláři a ještě se přihlásila na právnickou fakultu v Olomouci, aby si doplnila vzdělání o české zákony. Najednou však cítila obrovskou únavu, kterou nejdříve přičítala nedostatku spánku, rychlému životnímu tempu. Jenže to byla vážná nemoc - akutní leukémie. Následoval několikaměsíční pobyt v nemocnici, úspěšná transplantace kostní dřeně od neznámé české dárkyně. Cítí k ní obrovskou úctu a vděk, protože jí zachránila život. Stejně tak děkuje své rodině, která jí dodávala sílu.

Uzdravila se. Po nelehké rekonvalescenci se vrátila do běžného života. Pracuje znovu jako patentová zástupkyně v oné společnosti, která se zaměřuje na právo průmyslového vlastnictví, zejména práva, nekalou soutěž, patenty, ochranné známky a ochranu designu. Toto povolání ji velice baví a naplňuje. „Nabízíme vyhotovení přihlášek vynálezů a ochranných známek. Já především pomáhám při licencování vynálezů českých vědců, zejména v oblasti biotechnologických vynálezů a léčiv. Snažím se, aby mohli svůj vynález co nejlépe prodat, poskytnout licenci nějaké globální farmaceutické firmě, která by z jejich vynálezu později mohla vyvíjet léčiva. Když pomohu

vynález prodat, pomohu nejen české vědě v tom, že za něj dostanou adekvátní odměnu. Zároveň přispěji k tomu, že bude sloužit, například v budoucnosti budou vyvinuty lepší léky.“ Společnost, ve které pracuje, se například dlouhodobě podílí na licencování patentů profesora Holého proti HIV.

Ingrid se svěčuje, že po nemoci se svou prací zabývá ještě radši. Má totiž pocit, že tak může svým způsobem vrátit, co k vítězství nad svou nemocí dostala. V jejím „druhém životě“ jí vlastně baví a zajímá všechno. Začala si plnit své sny - chodit na hodiny klavíru, jezdit na koni, hrát golf s manželem, s kterým také hodně cestuje. „Prostě žiju naplno“, zdůrazňuje.

Andílci jsou, pomáhají...

Většina z nás už zažila nějakou kritickou situaci, která zázkem dopadla dobře a řekli jsme si - to nás chránil anděl strážný. A teď si představte, že v Plzni je zhruba 60 andílků soustředěných na jednom místě - v profesionálním pěvecko-tanečním tělese Andílců, které vystupuje na nejprestižnějších akcích u nás i v zahraničí. Jsme hrdí, že svou činnost spojíme s Nadací pro transplantace kostní dřeně. A protože k Vánocům andělé bezesporu patří, připravili charitativní akce ve prospěch nadace na plzeňské Vánoční trhy.

Andílci
plzeňský pěvecký sbor

6. 12. 2017 mají návštěvníci plzeňských Vánočních trhů již po čtvrté možnost během nebo po vystoupení Andílků si za drobný příspěvek nadaci zapálit svíčku u „nadačního anděla“.

Dan Bárta nestojí stranou charity

Nadace pro transplantace kostní dřeně má příznivce z mnoha oborů lidské činnosti. Připojili se k nim i třináctinásobný držitel Ceny Anděl Dan Bárta a Robert Balzar Trio. Na květnovém společném koncertu v Hradci Králové proběhla v rámci cyklu projektů **ART FOR CHARITY** dražba fotografie ze soutěže Jazz World Photo fotografa Patricka Marka. Ten v minulém roce získal jako první Čech „oskara“ za nejlepší jazzovou fotografii roku, kterou si přebíral v New Yorku.

Celý výtěžek z dražby putoval do Nadace pro transplantace kostní dřeně. Připomeňme, že v Hradci Králové funguje jedno z největších dárcovských center Českého národního registru dárců dřeně.

Náš registr se stále rozrůstá:

1. června 2017 vstoupilo do našeho registru 31 zaměstnanců firmy Korn Ferry Hay Group v Plzni.

6. června 2017 se zapsali do ČNRDD mladí zaměstnanci společnosti Foxconn v Pardubicích.

V týdnu od 19. června 2017 se ČNRDD rozrostl o 37 zaměstnanců biotechnologické firmy CONTIPRO z Dolní Dobruče.

V úterý 4. července 2017 a ve středu 5. 7. se zaregistrovalo do ČNRDD 111 mladých účastníků cyrilometodějské poutě na Velehradě.

84 nových potenciálních dárců kostní dřeně přibýlo v rámci akce Jedu na dřeň během 29. 7. 2017 v Kladrubech.

V sobotu 29. a v neděli 30. července 2017 se mohli do ČNRDD zapsat mladí účastníci Letní filmové školy v Uherském Hradišti.

Od pátku 25. 8. do neděle 27. 8. 2017 přivedl projekt nazvaný Jedu na dřeň na Barum Czech Rally Zlín do našeho registru 276 nových potenciálních dárců kostní dřeně.

59 příslušníků Aktivních záloh a Dobrovolného vojenského cvičení ve Vyškově se 28. 8. 2017 rozhodlo v případě potřeby darovat svou kostní dřeň.

O víkendu 2. a 3. září 2017 v areálu mosteckého autodromu využilo 101 mladých příznivců motoristických závodů v rámci projektu Jedu na dřeň možnosti vstoupit na místě do ČNRDD.

V úterý 10. října 2017 vstoupilo do Českého národního registru dárců dřeně 198 olomouckých vysokoškoláků.

23. 10. 2017 vstoupilo do ČNRDD ve Vyškově 242 vojáků kurzu základní přípravy.

V úterý 24. října 2017 se na Oddělení hematologie Ústřední vojenské nemocnice v Praze zapsalo do ČNRDD 30 strážníků pražské městské policie.

26. 10. 2017 se registr rozrostl o 14 studentů Policejní akademie v Holešově.

Je opravdu co slavit!

V pátek 15. září 2017 přivítala nové potenciální dárce Dárcovská centra našeho registru slavnostně vyzdobena plakáty, vlaječkami a balonky s logy světového dne a ČNRDD, sestry měly protentokrát na sobě trička se zmíněnými logy. Český národní registr dárců dřeně se velice rád připojil k oslavě Světového dne dárců kostní dřeně, který připadá každoročně vždy na třetí sobotu září.

Posláním Světového dne dárců kostní dřeně je veřejně poděkovat všem dárcům dřeně včetně potenciálních dárců za jejich rozhodnutí kdykoliv to bude třeba darovat bezplatně část svých krvetvorných buněk k provedení transplantace a tím záchraně života a zdraví jemu neznámému člověku.

Hvězdy a legendy přispěly na nadační program

MUDr. Pavel Jindra s Ing. Radkem Bendlem,
prezidentem ČHS

Čeští házenkáři dlouhodobě pomáhají Nadaci pro transplantace kostní dřeně. Nejinak tomu bylo při jedinečné červnové akci Hvězdy pro legendy, která ovládla pražskou Štvanici.

Milovníci házené si užili například házenkářský maraton, vyvrcholení mládežnického turnaje krajských výběrů starších žáků Naděje legendám, českou premiéru házené pro vozíčkáře nebo rekreačního walking-handballu. Největším diváckým lákadlem byla samozřejmě exhibice osobností, při které se vedle házenkářských našich i světových současných i minulých hvězd představily i osobnosti ze světa kultury a ostatních sportů. Výtěžek 200 000 korun putoval na konto Nadace pro transplantace kostní dřeně.

Kabelkománie prostě stále "frčí"

I v letošním roce pokračuje úspěšná akce Kabelkománie, kterou vloni nastartovala spolupracovnice programu transplantací kostní dřeně Iveta Hlobilová. Ve prospěch Nadace pro transplantace kostní dřeně letos proběhla například ve Znojmě, Moravském Krumlově a v Zábřehu na Moravě. Příští rok se bude opět konat v Plzni a na jiných místech republiky.

Čteme na dřevě

26. a 27. května proběhla v plzeňském kulturním centru Papírna nová zdařilá akce Nadace pro transplantace kostní dřeně Čteme na dřevě. Během dubna byly po celé Plzni rozmístěny boxy, kam mohli lidé vkládat knihy, které už se jim doma nikam nevejdou, a nebo které je už omrzely. Zájemci si je pak mohli zakoupit na bazaru v Papírně za symbolickou cenu. Výtěžek 45.874,-Kč byl určen nadaci. Studentky Fakulty ekonomické Západočeské univerzity Aneta Krnáčová a Barbora Frýbertová měly opravdu dobrý nápad, který stojí za to zopakovat!

**Zveme Vás
na každoroční
Vánoční jarmark
12. - 13. 12. 2017
Strakonice**

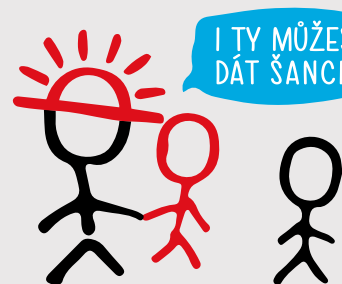
To by nebyl advent, aby Korcovi v barokním dvoře Gigant u Stodu neuspořádali koncert ve prospěch nadace. Je to pokaždé úžasný zážitek...

Moc jim i návštěvníkům koncertu děkujeme!

**Přejeme všem dárcům,
spolupracovníkům
a přátelům programu
dárcovství kostní dřeně
krásné Vánoce a mnoho
štěstí a zdraví
v novém roce**

Nadace pro transplantace
kostní dřeně

**Pozor,
dárcovská sms
se změnila**

**Nyní můžete vybírat ze tří
možností:**

**DMS KOSTNIDREN 30
DMS KOSTNIDREN 60
DMS KOSTNIDREN 90**

na číslo **87777**

cena SMS je **30, 60 nebo 90 Kč**

účet nadace:
4343043/0300

**Všechny akce a bližší informace o činnosti
Nadace pro transplantace kostní dřeně na:**
<https://www.facebook.com/NadaceKostniDren>
<http://www.kostnidren.cz/nadace/>

Nadace pro transplantace
kostní dřeně

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň
Tel.: +420 602 685 768, +420 702 088 363
e-mail: nadace@kostnidren.cz

Český národní registr
dárců dřeně

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň • Tel.: +420 377 533 300
e-mail: registr@kostnidren.cz

www.kostnidren.cz

Konto ČSOB 4343043/0300

Tisk + DTP: Euroverlag Plzeň, www.euroverlag.cz

Grafické zpracování: Barbora Müllerová

Redakce: Jana Kořínková, Petra Matušková,

Jana Navrátilová, Vanda Staňková,

Vladimíra Štěpánková, Mája Švojirová

a spolupracovníci

Neprodejně. Ev. číslo MK ČR E 19927.

ISSN 2533-7041